

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΕΩΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 21 ΜΑΪΟΥ 2007
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: **ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ****

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ-ΛΥΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

A. Θεωρία (Σχολικό Βιβλίο, Σελίδα 31. Κανόνες παραγωγίσεως)

Έστωσαν οι συναρτήσεις f και g , παραγωγίσιμες στο \mathbb{R} . θεωρούμε την συνάρτηση $F(x) = f(x) + g(x)$, η οποία ορίζεται και αυτή στο \mathbb{R} .

Για τυχόν $h \neq 0$ έχουμε $[f(x) + g(x)]' = F'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{F(x+h) - F(x)}{h}$. Αλλά,

$$F(x+h) - F(x) = f(x+h) + g(x+h) - f(x) - g(x) = [f(x+h) - f(x)] + [g(x+h) - g(x)],$$

Οπότε:
$$\frac{F(x+h) - F(x)}{h} = \frac{f(x+h) - f(x)}{h} + \frac{g(x+h) - g(x)}{h} \quad (1)$$

Αφού η f είναι παραγωγίσιμη, τότε υπάρχει στο \mathbb{R} το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = f'(x)$, και

Αφού η g είναι παραγωγίσιμη, τότε υπάρχει στο \mathbb{R} το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{g(x+h) - g(x)}{h} = g'(x)$.

Επομένως:
$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{F(x+h) - F(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} + \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g(x+h) - g(x)}{h} = f'(x) + g'(x).$$

Δηλαδή, $F'(x) = f'(x) + g'(x)$, επομένως: $[f(x) + g(x)]' = f'(x) + g'(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. ό.έ.δ.

- B.** α → Λάθος
β → Σωστό
γ → Σωστό
δ → Λάθος
ε → Λάθος

ΘΕΜΑ 2^ο

$$f(x) = x^2 + 1, \text{ με } x \in \mathbb{R}$$

α) Η f είναι παραγωγίσιμη παντού, ως πολυωνυμική, και $f'(x) = (x^2 + 1)' = 2x$.

Επομένως, ο ρυθμός μεταβολής τής f ως προς x , όταν $x=2$, είναι $f'(2) = 2 \cdot (2) = 4$.

β) Η f είναι συνεχής παντού, ως πολυωνυμική, και έχουμε κατά σειράν:

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow 2x = 0 \Leftrightarrow x = 0 \quad (1)$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow 2x > 0 \Leftrightarrow x > 0 \quad (2)$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow 2x < 0 \Leftrightarrow x < 0 \quad (3)$$

Τα ανωτέρω συμπεράσματα συνοψίζονται στον κατωτέρω πίνακα:

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$		-	+
$f(x)$			

Τοπ. Ελάχ.

Επομένως: Για $x=0$ η συνάρτηση f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο (το οποίον είναι ολικό). Αυτό το ολικό ελάχιστο είναι $f(0) = 0^2 + 1 = 1$, όπερ και το ζητούμενον.

γ) Η ευθεία $y = 3$ γράφεται $y = 0 \cdot x + 3$, επομένως έχει συντελεστή διεύθυνσης $\lambda = 0$.

Η εφαπτομένη της γραφικής παραστάσεως της f , που είναι παράλληλη προς την ευθεία $y = 3$, θα έχει και αυτή τον ίδιο συντελεστή διεύθυνσης $\lambda = 0$. Δηλαδή πρέπει να είναι $f'(x_0) = 0$, όπου x_0 η τετμημένη του σημείου επαφής εφαπτομένης και καμπύλης.

Αλλά, $f'(x_0) = 0 \Leftrightarrow 2x_0 = 0 \Leftrightarrow x_0 = 0$. Επομένως, το σημείο επαφής είναι: $A(x_0, f(x_0))$, δηλαδή $A(0, f(0))$, ή $A(0, 1)$. Αυτό είναι και το ζητούμενο.

ΘΕΜΑ 3^ο

Μας δίδεται ο ελλιπής πίνακας:

Τιμή προϊόντος σε Ευρώ [-)	Σχετική Συχνότητα f_i
8 – 10	0,2
10 – 12	f_2
12 – 14	0,3
14 – 16	f_4

Η κατανομή, που έχουμε εδώ, είναι ομαδοποιημένη, και γι' αυτό θα βρούμε και τις κεντρικές τιμές x_i των κλάσεων, συμπληρώνοντας και την στήλη με τα γινόμενα $x_i \cdot f_i$, τα οποία απαιτούνται για την μέση τιμή \bar{x} :

[-)	Κεντρικές τιμές x_i	Σχετ. συχνότητα f_i	$x_i \cdot f_i$
8 – 10	9	0,2	1,8
10 – 12	11	f_2	$11 \cdot f_2$
12 – 14	13	0,3	3,9
14 – 16	15	f_4	$15 \cdot f_4$
Σύνολο		1	$11 \cdot f_2 + 15 \cdot f_4 + 5,7$

α) Γνωρίζουμε, ότι: $\bar{x} = \sum_{i=1}^4 x_i \cdot f_i \Leftrightarrow 11,6 = 11 \cdot f_2 + 15 \cdot f_4 + 5,7 \Leftrightarrow 11 \cdot f_2 + 15 \cdot f_4 = 5,9$ **(α).**

Εξ άλλου, από την στήλη της σχετικής συχνότητας προκύπτει: $0,2 + f_2 + 0,3 + f_4 = 1 \Leftrightarrow f_2 + f_4 = 0,5$ **(β).**

Το σύστημα των (α) και (β), επιλυόμενο, δίδει:

$$\begin{cases} 11f_2 + 15f_4 = 5,9 \\ f_2 + f_4 = 0,5 \end{cases} \begin{matrix} | \\ | \\ -11 \end{matrix} \Leftrightarrow \begin{cases} 11f_2 + 15f_4 = 5,9 \\ -11f_2 - 11f_4 = -5,5 \end{cases}$$

Με πρόσθεση κατά μέλη, λαμβάνουμε:
 $4f_4 = 0,4 \Leftrightarrow f_4 = 0,1$, και από (β)

προκύπτει: $f_2 + f_4 = 0,5 \Leftrightarrow f_2 + 0,1 = 0,5 \Leftrightarrow f_2 = 0,4$

β) Κατασκευάζουμε πάλιν τον πίνακα (με $f_4 = 0,1$, και $f_2 = 0,4$), συμπληρώνοντας και την στήλη με τις αθροιστικές συχνότητες F_i .

[-)	Κεντρικές τιμές x_i	Συχνότητα v_i	Σχετ. συχνότητα f_i	$x_i \cdot f_i$	F_i
8 – 10	9	10	0,2	1,8	0,2
10 – 12	11	20	0,4	4,4	0,6
12 – 14	13	15	0,3	3,9	0,9
14 – 16	15	5	0,1	1,5	1
Σύνολο		50	1	11,6	

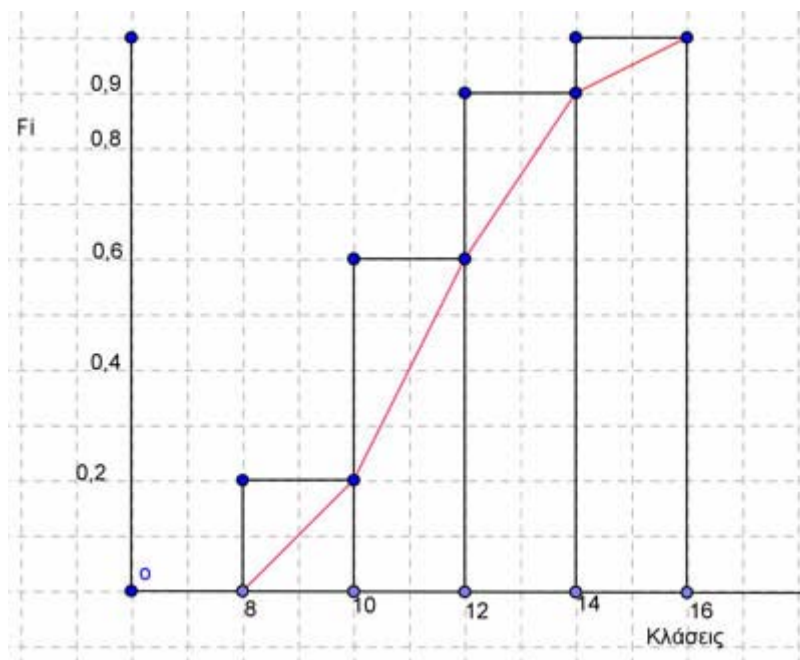
Από $v_i = v \cdot f_i$, όπου $v = 50$, προκύπτουν επίσης :

$$v_1 = 50 \cdot f_1 = 10, \quad v_2 = 50 \cdot f_2 = 20, \quad v_3 = 50 \cdot f_3 = 15, \quad v_4 = 50 \cdot f_4 = 5.$$

Οπότε:

i) Η τιμή του προϊόντος είναι μεγαλύτερη ή ίση των 10 Ευρώ σε $v_2 + v_3 + v_4 = 40$ καταστήματα.

ii) Το πολύγωνο αθροιστικών συχνοτήτων είναι το κάτωθι (κόκκινη τεθλασμένη):

ΘΕΜΑ 4^ο

α) Είναι, συμφώνως προς την εκφώνηση του προβλήματος,

$$y_i = x_i + 10\% \cdot x_i = x_i + 0,1 \cdot x_i = 1,1 \cdot x_i$$

i) Επειδή $y_i = 1,1 \cdot x_i \Rightarrow$ (από γνωστή εφαρμογή) : $\bar{y} = 1,1 \cdot \bar{x}$ και $S_y = |1,1| \cdot S_x = 1,1 S_x$.

Αλλά, $S_x = \sqrt{4} = 2$.

Τώρα: $CV_y = \frac{S_y}{y} = \frac{1,1 \cdot S_x}{1,1 \cdot x} = \frac{S_x}{x} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4} = 0,25 = 25\%$. Επομένως το δείγμα y_1, y_2, \dots, y_n δεν είναι

ομοιγενές, αφού $CV_y = 25\% \geq 10\%$

ii) $CV_y = \frac{S_y}{y} = \frac{1,1 \cdot S_x}{1,1 \cdot x} = \frac{S_x}{x} = CV_x$, επομένως τα δείγματα έχουν την ίδια ομοιογένεια.

β) Από γνωστή εφαρμογή, γνωρίζουμε, ότι:

Αν x_1, x_2, \dots, x_n ένα δείγμα παρατηρήσεων, και y_1, y_2, \dots, y_n ένα άλλο ισοπληθές δείγμα παρατηρήσεων, ώστε:

$$y_i = c \cdot x_i + b, \text{ για κάθε } i=1,2,3,\dots,n \text{ (και για } c, b \in \mathbb{R} \text{), τότε: } \bar{y} = c \cdot \bar{x} + b \text{ (1), και } S_y = |c| \cdot S_x \text{ (2)}$$

i) Τώρα, από $z_i = \frac{x_i - \bar{x}}{S_x} \Rightarrow z_i = \left(\frac{1}{S_x}\right) \cdot x_i - \left(\frac{\bar{x}}{S_x}\right)$, δηλαδή $z_i = \left(\frac{1}{S_x}\right) \cdot x_i - \left(\frac{\bar{x}}{S_x}\right)$, οπότε από την (1)

λαμβάνουμε: $\bar{z} = \left(\frac{1}{S_x}\right) \cdot \bar{x} - \left(\frac{\bar{x}}{S_x}\right) = \frac{\bar{x}}{S_x} - \frac{\bar{x}}{S_x} = 0$, ενώ λόγω της (2): $S_z = \left|\frac{1}{S_x}\right| S_x = \frac{S_x}{S_x} = 1$

ii) Είναι $CV_z = \frac{S_z}{|\bar{z}|}$. Αλλά $\bar{z} = 0$, οπότε δεν ορίζεται ο συντελεστής CV_z των z_1, z_2, \dots, z_n .

Επιμέλεια Λύσεων: **Άγγελος Λιβαθινός, Μαθηματικός-Λυκειάρχης**